

ARAŐTIRMA VE İÇTİHAT BİRİMİ (AR-İÇ)**BİLGİ NOTU****AIHM KARARLARI****2013/40****PERİHAN VE MEZOPOTAMYA BASIN YAYIN A. Ő. v. TÜRKİYE**

(21377/03, 21/1/2014)

[Karar Metni](#)

İlgili Maddeler	AIHS 10
Hak ve Özgürlükler	İfade hürriyeti, Adil yargılanma hakkı.
Anahtar Kelimeler	İfade hürriyeti, Adil yargılanma hakkı, Mağdur kavramı.
Davanın Özü	Başvurucular Şirketin feshedilmesi nedeniyle haklarının, bilhassa Şirketin ifade hürriyetinin ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir.

KARARIN ÖZETİ

Olaylar ve Olgular:	<p>Başvurucular Zübeyir Perihan ve Mezopotamya Basın yayın A. Ő.dir. Zübeyir Perihan adı geçen Şirketin genel müdürüdür.</p> <p>Şirketin üç şubesinde 2001 yılında yapılan aramalarda, PKK lehine propaganda amaçlı kullanılan materyaller de dahil illegal olduğu iddia edilen bir kısım yayınlara el konulmuştur. Bunun üzerine Sanayi ve Ticaret Bakanlığı adı geçen Şirketin kamu düzenine aykırı eylemleri nedeniyle kapatılması için dava açmıştır. Mahkeme 2001 yılında Şirketin feshine karar vermiş ve bu karar 2003 yılında onanmıştır.</p>
İddialar:	Başvurucular, AIHS'in 6, 10, 11 ve 14. maddelerinin ihlal edildiğini iddia etmişlerdir.
Hükümetin Savunması:	<i>(Hukuki değerlendirme kısmında gerekli olduğu ölçüde işlenmiştir)</i>
Hukuki Değerlendirme:	<p>Mahkeme, davanın özünün Şirketin feshine ilişkin olduğunu dikkate alarak Zübeyir Perihan açısından mağdur olmadığından "kişi bakımından yetkisizlik" (ratione personae) nedeniyle kabul edilemez bulmuş, Şirketin savunma hakkını kullanamadığı gerekçesiyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla ilgili Őikâyetin açıkça dayanaktan yoksun olduğuna karar vermiştir.</p> <p>Şirketin davayı gören mahkemenin bağımsız ve tarafsız olmadığına, kararların gerekçeli olmadığına, Şirketin kapatılması kararlarının Kürt haklarını savunduğu için verildiğine dair iddialar bakımından görünür bir ihlalin olmadığı sonucuna varılmıştır.</p> <p>Mahkeme başvuruyu AIHS'in sadece 10. maddesi altında incelenmesi gerektiğine karar vermiştir.</p>

<i>10. maddeden;</i>	<p>AİHM' göre, Beyoğlu Ticaret Mahkemesinin kısa kararında, Şirketin iki şubesinin illegal olduğu iddia edilen faaliyetlerinden sorumlu olduğu ve kamu düzenini ihlal ettiğinden feshine karar verildiği belirtilmiş, ancak bu karardan Şirketin kamu düzenini nasıl ve neden bozduğu anlaşılammıştır. Şirketin Şanlıurfa şubesinde ele geçirilen gazeteler, kitaplar, kasetler ve dokümanlarla ilgili olarak başlatılan ceza soruşturmasının daha sonra zaman aşımı nedeniyle devam ettirilmediğinin; Diyarbakır şubesinde ele geçirilenlerle ilgili olarak illegal örgüt propagandası suçundan yürütülenin soruşturmanın da 4454 sayılı Kanun gereğince ertelenmiş olduğunun, altını çizen AİHM, Şirket hakkında hiçbir mahkûmiyet hükmünün verilmediğini, buna göre anılan ulusal mahkemenin kısa kararının, Şirketin ifade özgürlüğüne müdahaleyi haklı gösterecek biçimde yeterli ve ilgili görülemeyeceğini; şirketin kamu düzenini bozan faaliyette bulunduğunun gösterilememesi ve özellikle yayıncı bir kuruluşun kapatılmasının ciddi sonuçları dikkate alındığında uygulanan müdahalenin öngörülen meşru amaçla orantılı olmadığı ve demokratik bir toplumda gerekli görülemeyeceğinden 10. maddenin ihlal edildiği sonucuna varmıştır.</p>
----------------------	--